

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 147/21
V Luxemburgu 2. septembra 2021

Rozsudok vo veci C-930/19
État belge (Právo na pobyt v prípade domáceho násillia)

Podľa Súdneho dvora sa štátny príslušník tretej krajiny, ktorý bol obeťou domáceho násillia zo strany svojho manželského partnera, ktorý je občanom Únie, nenachádza v situácii porovnateľnej so situáciou štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý bol obeťou domáceho násillia zo strany svojho manželského partnera, ktorý je štátnym príslušníkom tretej krajiny

Z toho vyplýva, že prípadné rozdielne zaobchádzanie vyplývajúce z týchto dvoch situácií neporušuje rovnosť pred zákonom zakotvenú v Charte základných práv Európskej únie

V roku 2012 sa X, alžírsky štátny príslušník, pripojil k svojej francúzskej manželke v Belgicku, kde mu bolo vydané povolenie na pobyt rodinného príslušníka občana Únie.

V roku 2015 bol nútený opustiť spoločnú domácnosť z dôvodu domáceho násillia, ktorého bol obeťou, zo strany svojej manželky. O niekoľko mesiacov neskôr jeho manželka opustila Belgicko a usadila sa vo Francúzsku. Takmer tri roky po tomto odchode podal X návrh na rozvod. Rozvod bol vyhlásený 24. júla 2018.

Medzičasom Belgicko ukončilo právo X na pobyt z dôvodu, že nepredložil dôkaz o tom, že mal dostatočné prostriedky na svoje živobytie. V súlade s belgickým ustanovením, ktorého cieľom je prebrať článok 13 ods. 2 smernice 2004/38¹, v prípade rozvodu alebo ukončenia spolužitia manželov totiž zachovanie práva na pobyt štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý bol obeťou domáceho násillia zo strany svojho manželského partnera, ktorý je občanom Únie, podlieha určitým podmienkam, medzi ktoré patrí najmä podmienka mať dostatočné zdroje.

X podal proti tomuto rozhodnutiu žalobu na Conseil du contentieux des étrangers (Rada pre cudzinecké spory, Belgicko) z dôvodu, že existuje neodôvodnené rozdielne zaobchádzanie medzi manželským partnerom občana Únie a manželským partnerom štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa oprávnenne zdržiava v Belgicku. Belgické ustanovenie, ktorým sa prebral článok 15 ods. 3 smernice 2003/86², totiž v prípade rozvodu alebo odluky podmieňuje zachovanie práva na pobyt štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý mal právo na zlúčenie rodiny s iným štátnym príslušníkom tretej krajiny a bol obeťou domáceho násillia zo strany tohto štátneho príslušníka, iba predložením dôkazu o existencii týchto činov.

Conseil du contentieux des étrangers (Rada pre cudzinecké spory) sa domnieva, že pokiaľ ide o podmienky zachovania, v prípade rozvodu, práva na pobyt štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí boli obeťami domáceho násillia spáchaného ich manželským partnerom, je režim stanovený v smernici 2004/38 menej priaznivý ako režim stanovený smernicou 2003/86. Požiadala preto Súdny dvor, aby rozhodol o platnosti článku 13 ods. 2 smernice 2004/38 najmä vzhľadom na zásadu rovnosti zaobchádzania stanovenú v článku 20 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, 2004, s. 77; Mim. vyd. 05/005, s. 46).

² Smernica Rady 2003/86/ES z 22. septembra 2003 o práve na zlúčenie rodiny (Ú. v. EÚ L 251, 2003, s. 12; Mim. vyd. 19/006, s. 224).

Súdny dvor vo svojom rozsudku vydanom veľkou komorou v prvom rade obmedzuje rozsah svojej judikatúry týkajúcej sa pôsobnosti článku 13 ods. 2 prvého pododseku písm. c) smernice 2004/38, najmä rozsudku NA³. V druhom rade neuvádza žiadnu skutočnosť, ktorá by mohla ovplyvniť platnosť článku 13 ods. 2 tejto smernice z hľadiska článku 20 Charty.

Posúdenie Súdnym dvorom

Predtým, ako Súdny dvor pristúpi k preskúmaniu platnosti článku 13 ods. 2 prvého pododseku písm. c) smernice 2004/38, podľa ktorého sa právo na pobyt zachová v prípade rozvodu, ak to vyžadujú mimoriadne ťažké okolnosti, ako skutočnosť, že daná osoba bola obeťou domáceho násillia počas manželstva, objasní jeho pôsobnosť. Vzniká najmä otázka, či sa toto ustanovenie uplatní v prípade, ako je to vo veci samej, keď sa rozvodové konanie začalo po odchode manželského partnera, ktorý je občanom Únie, z dotknutého hostiteľského členského štátu.

Na rozdiel od rozsudku NA sa Súdny dvor domnieva, že na účely zachovania práva na pobyt na základe tohto ustanovenia možno konanie o rozvode začať po takomto odchode. Na účely zabezpečenia právnej istoty sa však štátny príslušník tretej krajiny, ktorý sa stal obeťou domáceho násillia zo strany svojho manželského partnera, ktorý je občanom Únie, a ktorého rozvodové konanie nebolo začaté pred odchodom tohto manželského partnera z hostiteľského členského štátu, **môže dovoľávať zachovania svojho práva na pobyt na základe tohto ustanovenia len za predpokladu, že toto konanie sa začalo v primeranej lehote po takomto odchode.** Je totiž potrebné ponechať dotknutému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny dostatočný čas na výber medzi dvoma možnosťami, ktoré mu smernica 2004/38 ponúka na účely zachovania práva na pobyt podľa tejto smernice, ktorými je **buď začatie rozvodového konania na účely priznania osobného práva na pobyt** podľa článku 13 ods. 2 prvého pododseku písm. c), **alebo jeho usadenie sa v členskom štáte, v ktorom má občan Únie bydlisko na účely zachovania jeho odvodeného práva na pobyt.**

Pokiaľ ide o platnosť článku 13 ods. 2 smernice 2004/38, Súdny dvor dospel k záveru, že toto ustanovenie **nevedie k diskriminácii.** Bez ohľadu na skutočnosť, že článok 13 ods. 2 prvý pododsek písm. c) smernice 2004/38 a článok 15 ods. 3 smernice 2003/86 majú rovnaký cieľ, ktorým je zabezpečiť ochranu rodinných príslušníkov, ktorí sú obeťami domáceho násillia, režimy zavedené týmito smernicami patria do **rôznych oblastí**, ktorých **zásady, účely a ciele** sú tiež **odlišné.** Okrem toho osoby oprávnené podľa smernice 2004/38 majú **odlišné postavenie a iné práva** ako tie, ktorých sa môžu dovoľávať osoby oprávnené podľa smernice 2003/86, a **voľná úvaha** priznaná členským štátom pri uplatňovaní podmienok stanovených v týchto smerniciach **nie je rovnaká.** V prejednáwanej veci ide najmä o **voľbu belgických orgánov** v rámci uplatnenia **širokej miery voľnej úvahy**, ktorá im bola priznaná článkom 15 ods. 4 smernice 2003/86, ktorá viedla k rozdielnemu zaobchádzaniu, na ktoré sa sťažuje žalobca vo veci samej.

Pokiaľ ide o zachovanie ich práva na pobyt na území dotknutého členského štátu, štátni príslušníci tretích krajín, ktorí sú manželskými partnermi občana Únie, ktorí boli obeťami domáceho násillia zo strany tohto občana a na ktorých sa vzťahuje smernica 2004/38, na jednej strane a štátni príslušníci tretích krajín, ktorí sú manželskými partnermi iného štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorí boli obeťami domáceho násillia zo strany tohto štátneho príslušníka a na ktorých sa vzťahuje smernica 2003/86, na druhej strane, **sa preto nenachádzajú v porovnateľnej situácii na účely prípadného uplatnenia zásady rovnosti zaobchádzania, ktorej dodržiavanie zabezpečuje právo Únie a najmä článok 20 Charty.**

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdného dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

---

³ Rozsudok z 30. júna 2016, NA, [C-115/15](#).

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499